

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΣΧΟΛΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ Γ')

ΟΜΑΔΑ Α'

Θέμα Α1

Δώστε σύντομα το περιεχόμενο των όρων:

- α) Μεγάλη Ιδέα
- β) παθητικό εξωτερικό εμπόριο

Μονάδες 12

Θέμα Α2

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως **Σωστές** ή **Λάθος**:

1. Πολλές δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία της η Ελλάδα έμοιαζε με τη Δύση παρά με την Ανατολή.
2. Ο ναυτικός αποκλεισμός από τους Αγγλο-Γάλλους έγινε το 1864.
3. Το 1851 η συνολική αξία των εισαγωγών και εξαγωγών της χώρας ήταν περίπου 315 εκατ. χρυσές δραχμές.
4. Το 1901 η συνολική αξία των εισαγωγών και εξαγωγών της χώρας ήταν 235 εκατομμύρια χρυσές δραχμές.
5. Η ελληνική εμπορική δραστηριότητα περιοριζόταν μέσα στα σύνορα του ελληνικού κράτους.

μονάδες 10

Θέμα Β1

- α) Ποια ήταν η στάση των Ελλήνων της διασποράς απέναντι στους Έλληνες και το ελληνικό κράτος; (μον. 7)
- β) Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά των μετακινήσεων των αγροτικών πληθυσμών μέσα και έξω από την Ελλάδα (μον. 6).

Μονάδες 13

Θέμα Β2

- α) Γιατί η σημασία του εμπορίου ήταν μεγάλη για την Ελλάδα; (μον. 5)
- β) Με ποιες χώρες είχε εμπορικούς δεσμούς η Ελλάδα; (μον. 5)
- γ) Ποιες ήταν οι αιτίες καθήλωσης του εσωτερικού εμπορίου σε χαμηλά επίπεδα το 19ο αιώνα; (μον. 5)

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

Θέμα Γ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα ακόλουθα παραθέματα να παρουσιάσετε την εικόνα του ελληνικού τοπίου και τα δημογραφικά δεδομένα κατά τα πρώτα χρόνια της δημιουργίας του ελληνικού κράτους μετά την επανάσταση.

Μονάδες 25

Κείμενο 1

Στις αρχές του 1833 ήρθαν οι Βαυαροί στην Ελλάδα, με βασιλιά τον Όθωνα. Η Ελλάδα είχε έκταση 47.516 τ. χλμ. και πληθυσμό ως 8.000 κατοίκους. Η στεριανή Ελλάδα απ' άκρη σ' άκρη ήταν ένα ερείπιο που κάπνιζε. Πόλεις και χωριά ήταν κατεστραμμένα. Το Ανάπλι¹, που έγινε πρωτεύουσα, ήταν μια βρώμικη τουρκική κωμόπολη. Στην Αθήνα μόνο δυο τρεις δεκάδες σπίτια στέκαν όρθια. Τα δέντρα ήταν ξεριζωμένα και οι φυτείες χαλασμένες, ιδίως στις πιο πλούσιες περιφέρειες της Αχαιοήλιδας² και της Μεσσηνίας. Τα κοπάδια ήταν δεκατισμένα. Οι αγροτικοί πληθυσμοί γυμνοί και πεινασμένοι ζούσαν σε σπηλιές και λασποκαλύβες. Η παραγωγή ολότελα ξεχαρβαλωμένη, το εμπόριο νεκρωμένο... Τα προεπαναστατικά εμποροναυτικά κέντρα της Ύδρας, των Σπετσών, του Γαλαξιδίου είναι τώρα πια νεκρωμένα. Από τα καράβια τους λιγοστά μείναν και κείνα αχρηστεμένα και οι εμποροκαραβοκυραίοι απαιτούσαν μεγάλες αποζημιώσεις. Το εμπόριο έπιασε άλλα κέντρα. Τότε αναδείχτηκε η Σύρα. Την κατοικούσαν καθολικοί και κει κατέφυγαν πρόσφυγες έμποροι Χιώτες, Σμυρνιοί, Κωνσταντινοπολίτες.

Γ. Ζέβγος, Σύντομη μελέτη της νεοελληνικής ιστορίας, μέρος β΄, Αθήνα 1945, σελ. 9

Γ. Σβορώνος, Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας, σ. 89

Κείμενο 2

Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας στην αυγή της ανεξαρτησίας της

Μαζί με τους ιστορικούς αυτής της περιόδου του πόνου, ας μεταφερθούμε στις κορυφές των βουνών της Ελλάδας... ας στρέψουμε γύρω το βλέμμα μας... Τι απελπισία!... Παντού ερείπια! Άμορφοι όγκοι και χαλάσματα που ακόμα καπνίζουν, δακρυσμένες γυναίκες, οικογένειες χωρίς ψωμί! Μάταια αναζητούμε τις πόλεις, ούτε χωριά δεν υπάρχουν! Στα πόδια του Παρθενώνα, κάτω από το φωτοστέφανο του ένδοξου ονόματος της Αθήνας, κείτονται καλύβες, μισές πέτρα, μισές ξύλο. Μπροστά τους περνούν μονοπάτια, όχι δρόμοι, και αυτά ακόμα τα περάσματα ακατάστατα και λασπωμένα! Κανένα σύγχρονο μνημείο! Ιερά μάρμαρα μόνο, στοιχειωμένα από τις σκιές των παλαιών! Εδώ, φυτείες ξεραμένες, ξεριζωμένες, πυρπολημένες. Εκεί αμπέλια και ελαιώνες κατεστραμμένοι. Κανένας δρόμος, καμία απόδειξη λειτουργίας μιας προηγούμενης διοίκησης! Όλα πρέπει να γίνουν από την αρχή! Όλα πρέπει να αρχίσουν από το τίποτα! Και αυτά τα «όλα» πρέπει να γίνουν από μια χούφτα ανθρώπους, τους λίγους που μπορούν να διευθύνουν, να διδάξουν, να δημιουργήσουν το Έθνος! Τι εργασία αντάξια γιγάντων! Και μερικοί θα ήθελαν να έχουν ήδη ολοκληρωθεί όλα αυτά, να είναι τα πάντα στρωμένα, διαμορφωμένα! Πού και πότε έφθασαν λίγα μόλις χρόνια στη Δύση για να πετύχει ένα τέτοιο θαύμα;

Από το βιβλίο, Pierre A. Moraitinis, La Grece telle qu'elle est, Paris, Athenes, Berlin, 1877 (ανατύπωση Δ.Ν.

Καραβίας, 1987) Avant-propos, p. 7-8.

¹ Ανάπλι: Ναύπλιο

² Αχαιοήλιδα: παλαιότερος νομός της Ελλάδας που περιελάμβανε τους σημερινούς νομούς Αχαΐας και Ηλείας

Θέμα Δ1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στις ελληνικές εξαγωγές και εισαγωγές κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα και ως τις αρχές του 20ου αιώνα.

Μονάδες 25

Κείμενο

Η τεράστια ανάπτυξη του εμπορίου

Βασικό στοιχείο, χαρακτηριστικό για την ελληνική οικονομία το οποίο θα συνεχιζόταν και στο μέλλον ήταν το ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο. [...] Εφόσον τα προϊόντα που εξάγονταν ήταν αποκλειστικά σχεδόν γεωργικά, είναι φανερό ότι η αύξηση της γεωργικής παραγωγής εμπόδιζε τη διόγκωση του ελλείμματος, αλλά η αύξηση των εξαγωγών ήταν σχετικά μικρή. [...] Από την άλλη μεριά το ποσοστό αυξήσεως των εισαγωγών ήταν σημαντικά μεγαλύτερο.

Τα βασικότερα μη γεωργικά προϊόντα που εισάγονταν ήταν τα εξής: βούτυρο, φάρμακα, κεραμικά και υαλικά, μπαρούτι, χοιρινά, μέταλλα, υφάσματα μεταξωτά, μάλλινα, βαμβακερά και λινά, δέρματα, χαρτί, καρφιά, αρώματα και σαπούνια, καθώς και ξυλεία για διάφορες χρήσεις.

Θα μπορούσε να υποθέσει κανείς ότι οι ανώτερες τάξεις θα μπορούσαν να αποφύγουν τις εισαγωγές ειδών πολυτελείας που παράγονταν στην Ελλάδα, όπως το σαπούνι. Τα είδη, όμως, αυτά παράγονταν από κάθε οικογένεια για τις προσωπικές ανάγκες των μελών της, με αποτέλεσμα να είναι σπάνια στην εσωτερική αγορά. [...]

Στα χρόνια 1855-1860 παρατηρείται σημαντική ανάπτυξη και στο εμπόριο, για το οποίο εκδηλώνεται ιδιαίτερη κρατική μέριμνα. Μεγάλη προσοχή δίνεται στα εξαγωγίμα προϊόντα ιδίως στην κορινθιακή σταφίδα, τα κρασιά και το ελαιόλαδο. Την ίδια εποχή εισάγονται επίσης εμπορικά μαθήματα σε μερικά σχολεία μέσης εκπαίδευσεως (γυμνάσια Σύρου και Πατρών). Επίσης στα χρόνια αυτά βελτιώθηκε και η τελωνειακή νομοθεσία.

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τόμος ΙΓ'

Καλή επιτυχία!!!